СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVI. Ч. 291. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 15-го ГРУДНЯ 1948. No. 291. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 15, 1948. VOL. LVI.

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном. Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ВЕРХОВНИЙ СУД БЕРЕЖЕ ПРАВ ЛЮДИНИ ПЕРЕД ПОЛІЦІЄЮ

Вашингтон, 13 грудня. — Верховний Суд видав рішення в трьох справах, які вказують, що в Злучених Державах людина має охорону права перед надужиттям поліції, хоч би людина поломила закон.

В однім випадку Верховний Суд, 6 голосами проти 3, зніс присуд нижчого суду тільки тому, що поліція ужила неправних способів для призбирання доказу. Присуд був виданий проти грачів на підставі доказів поліції. Виявилося одначе, що поліція підглянула грачів у кімнаті через віконце понад двері і потім дісталася до середини, щоб арештувати грачів. Рішення Верховного Суду пригадує постанову конституції, що поліція не має права входити до мешкання без наказу суду. Той випадок трапився у Вашингтоні.

В іншім випадку вашингтонська поліція без судового наказу арештувала чоловіка і впродовж 40 годин допитів видобула від нього признання до вини. Нижчий суд засудив цього чоловіка на тюрму за крадіж. Верховний Суд 5 голосами проти 4 зніс присуд тільки тому, що поліція не мала права заарештувати винуватця без судового „варанту".

У третьому випадку нижчий суд у Пенсилвенії засудив 17-літнього хлопця на 20-40 літ тюрми в 1936 р. за вломання до хати, однак не дав хлопцеві нагоди дістати адвоката на оборонця. Верховний Суд зніс цей присуд, наказуючи нижчому судові перевести судове поступування ще раз і дати обвинуваченому нагоду взяти собі адвоката для оборони. „Почуття сили завертає голову, а історія вчить, що не можна довіряти поліції, коли вона діє з власного почину" — написав суддя Доглес, оприлюднюючи мотиви знесення присудів у згаданих справах.

ЧОТИРЬОХ ЛЮДЕЙ МАЛИ ДОСТУП ДО ВИКРАДЕНИХ ДОКУМЕНТІВ

Вашингтон. — Між департаментом справедливости й конгресовою комісією неамериканських діянь запанувало тертя в справі слідства над шпигами, які викрали документи з департаменту стейту в 1937-38 р. Иде про те, хто на ділі забрав документи для зроблення копій, що пізніше найшлися на мікрофільмі. Комісія твердить, що допити в цій справі зосереджуються тільки на чотирьох особах. Важним доказом в цій справі буде ствердження, на чиїй машинці були написані копії. Щоб напевно ствердити правдомовність запідозрілих осіб, мають ужити винаходу, який відкриває, хто говорить правду, а хто неправду. На такі допити мають поставити: Франсиса Б. Сейра, колишнього асистенса секретаря стейту, Алджера Гіса, і дівчат Юнис Линколн та Анну Ван Нюком, які були в тому часі секретарками в бюрах.

ЗМЕНШИЛИ ТРУМАНОВІ ОДИН ГОЛОС В КОЛЕГІЇ ЕЛЕКТОРІВ

Вашингтон. — У понеділок 13 грудня зїхалися електори з 48 стейтів, щоб віддати формально голоси стейтів на кандидатів на президента. Труман, на підставі голосів більшости в поодиноких стейтах, мав запевнених 304 голоси. Міжтим, коли зїхалися електори, один електор з Тенесі, заявив, що він голосуватиме на губ. Дж. Строма Трумонда, з партії Стейтових Прав. Отже в результаті Гері С. Труман дістав 303 голоси, Тамес Е. Дюї 189, Турмонд 39. Для вибору потрібна проста більшість.

БЮРО ІНВЕСТИҐАЦІЇ СТОРОЖЕМ ШПИГУНСЬКОЇ ФІЛЬМИ

Ню Йорк. — Привезену конгресменом М. Ніксоном мікрофільму з висвітленням документів, забраних совєтськими шпигами з департаменту стейту в 1938 р., буде переховувати Федеральне Бюро Інвестиґацій для вжитку слідчого суду. На таке зголився після довгих переговорів з Ніксоном департамент справедливости у Вашинґтоні. Після кількатократних переслухань судейською федеральною великою лавою, Алджер Гіс, якому Витакер Чемберс закидує шпигунство в користь Совєтів, зрезиґнував зі свого становища предсідника Мирової Фундації Карнеґія, де він побирав платню $20,000 річно. Рада тростістів дала йому 3-міс. платну відпустку, заки він покине своє становище.

ПІДГОТОВКА ДО КАНОНІЗАЦІЇ АМЕРИКАНЦЯ

Фресно, у стейті Каліфорнія. — Тут переводять приготування до канонізації Фрея Джуніперо Серра, францісканського монаха зперед 179 літ, якого називають „Апостолом Каліфорнії". Він приїхав туди з Мексика і працював між індіянами впродовж 19 літ, закладаючи місії. Для розсліду його діяльности присвячено 7 літ часу і списано 7,445 сторінок різних свідоцтв в Мексику й Каліфорнії.

ПРИВЕЗЛИ З ЕВРОПИ ТІЛО ВОЯКА УКРАЇНСЬКОГО РОДУ

Ст. Джозеф, Мизурі. — Тіло Василя В. Солоничного, вояка українського роду, що погиб в боях коло Анціо, в Італії, 6 липня 1944 р. привезено сюди для похорону на рідній землі. Небіжчик був членом тов. Запорозька Січ, від. 355 У.Н.Союзу. У війні дістав відзнаку Пурпурового Серця і спеціяльне признання президента. Богослуження відбулися в українській катол. церкві, а похорон на катол. цвинтарі Мт. Оливет. В похороні взяла участь не тільки місцева громада й братство, але й родина з Шікаґо та з Омага, у стейті Небраска.

ПРЕЗИДЕНТ ХОЧЕ ПІДНЕСТИ ПЛАТНЮ ДЛЯ ВИСОКИХ УРЯДОВЦІВ

Вашинґтон. — Змагання конгресових груп, щоб піднести платню високих урядовців, найшли підтримку президента Трумана. Він годиться, щоб підвищити платню членів кабінету з $15,000 річно до $25,000, а водночас і іншим 218 урядовцям.

600 мільйонів партизанів стане в обороні Росії — говорять на москвофільськім вічу в Ню Йорку

Коли б вибухла війна проти Росії, тоді 600,000,000 партизанів стане в її обороні проти наїзника — таку ворожбу висловив „червоний декан" Англіканської Церкви, Гюлет Джансон у своїй промові на великім вічу, скликанім до Медисон Сквер Ґарден у Ню Йорку в понеділок 13 грудня. На вічу явилося 20,000 людей, а його скликала Краєва Рада Совєтсько-Американської Приязні, яку департамент справедливости вчислив між організаціями, що творять пробольшевицький фронт. Джансон обороняв становище Совєтів у Берліні, покликуючися на умову в Ялті і Потсдамі. Він став цілковито на совєтському становищі в спорі між Західними державами й Росією і домагався поправи приязних відносин між Америкою, Англією й Совєтами. Генрі Волес, перепавший при виборах на президента кандидат Прогресивної партії, вийшов з обвинуваченням Америки, наче б то вона, на спілку з Англією використувала більше ніж половину світу й пхала світ до війни проти Росії. Совєтський амбасадор Александер Панюшкін вимовився від виголошення промови, хоч обіцяв, що приїде, а прислав тільки на письмі свій погляд, що Росія хоче приязні з Америкою. Віче було скликане під гаслом „Здвиг для мира".

КАНАДСЬКИЙ ЕПИСКОП МСТИСЛАВ ВИБРАНИЙ АРХІЄПИСКОПОМ ВСІЄЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В АМЕРИЦІ

Алентавн, Пенсилвенія. — За звітами, які появилися в місцевім щоденнику „Морнінґ Колл" з 10 грудня, на соборі Української Православної Церкви Америки, вибрано Високопреосв. Мстислава Скрипника з Виннипеґу архієпископом для обох дієцезій цієї церкви. За інформаціями щоденника „Морнінґ Колл" канадська православна українська дієцезія має 120,000 вірних, а дієцезія в З. Д. А. разом з вірними в південно-американських країнах нараховує 40,000 вірних. Для американської дієцезії остається надальше єпископом Преосв. Богдан Шпилька, якого осідок є в Ню Йорку.

У соборі, який відбувався в церкві Преч. Діви Марії, брали участь крім згаданих владик ще грецькі єпископи: Атенаґорас з Бостону й Ґерманос з Джамейка, Н. Й. і 125 делеґатів та священиків. Благословення для вибраного архієпископа передав нововибраний царгородський патріярх Атенаґорас, грецький архієпископ з Ню Йорку. Він виїздить незабаром на своє становище в Істанбулі. Після собору відбувся бенкет в готелі Амерікус під проводом протоєрея Івана Гундяка з Картерет, Н. Дж.

УХВАЛЕНО ЗЛУКУ ТРАНСЙОРДАНІЇ З ПАЛЕСТИНОЮ.

Амман, Трансйорданія, 14-го грудня. — Трансйорданський парлямент прийняв вчора одноголосно ухвалу про злуку арабської Палестини з Трансйорданією. Пропозицію в цій справі ухвалив раніше, на початку цього місяця, конгрес палестинських арабів в Єрічо.

КОСТА РІКА ЗА ЗАПЕЧАТАННЯ КОРДОНІВ.

Вашингтон. — Середнеамериканська республика Коста Ріка звернулася до Організації Американських Держав з проханням, щоб на кордоні між нею й Нікараґвою поставити міжнародну сторожу і так запечатати його проти наїзду з Нікараґви. Посол Коста Ріки Маріо Еськівель висловив погляд, що згадана організація має таке право на підставі договору про оборону, складеного в Ріо де Жанейро. Вона відбула коротке засідання в понеступне засідання на вівторок. ділок 13 грудня і назначила на- Посол Коста Ріки заповідає, що його країна відступить від договору з Ріо, якщо Організація Американських Держав не стримає наїзду Нікараґви.

ДВІ НОВІ ГРУПИ ВОЯКІВ У.П.А. ПРОБИЛИСЯ В АМЕРИКАНСЬКУ ЗОНУ

Фюртський „Час" з 14-го листопада повідомляє, що в останніх днях жовтня та в перших днях листопада в американську зону Німеччини прийшли дві нові групи вояків УПА, що зі зброєю в руках пробилися з окупованої большевиками України. В першій групі було шість вояків і вони належали до оборонців Холмщини та Підляша, з яких вже майже цілком виселено українців. В західну Европу вони пробилися з доручення свого командування і були в дорозі ще від липня. З боку американського військового управління їм вже не робиться труднощів щодо азилю. Всі вони однодушно стверджують рішучість та завзяття українського народу в боротьбі проти большевизму з одного боку, а страшний терор і знущання большевиків з другого. Не зважаючи на довгі бої та великі труди рейну на Захід, вояки УПА бадьорі та в кожній хвилині готові до дальшої боротьби за волю своєї батьківщини.

В'язень Гітлерівського табору смерти провідником О. У. Н. в Чехословаччині

ДАЛЬШІ ІНФОРМАЦІЇ ЧЕСЬКОЇ ПРЕСИ ДО ПРОЦЕСУ О.У.Н. В ПРАЗІ.

(Власна кореспонденція „Свободи").

Прага, Чехословаччина, 9. грудня. — Шпальти чеської комуністичної преси тепер кожного дня заповнені сензаційними повідомленнями про заповіджений на 13-го грудня судовий процес проти здогадних керівників Організації Українських Націоналістів на терені Чехословаччини. „Руде Право", орган центрального комітету компартії ЧСР приніс знову на першій сторінці велику статтю про те, „як бандерівці переходили нелегально до Чехословаччини", з якої виявляється, що Григорій Буранич, якому в акті обвинувачення закидується, що він мав бути краєвим провідником ОУН на Чихословаччину, був довший час в'язнем відомого гітлерівського табору смерти в місті Авшвіц. В згаданій статті м. і. пишеться:

„...Одним з головних організаторів сітки української революційної організації в Чехословаччині, провід якої тепер стане перед державним судом в Празі, був Григорій Буранич. Як уже повідомлено вчора, о. Гучко зробив Буранича дяком при своїй церкві в Празі. За тим плащиком мала скриватися справжня діяльність Буранича в українськім русі. Слідство ствердило, що Буранич був краєвим провідником ОУН в Чехословаччині. Ми вже теж писали, як то викрита справа Буранича висвітлює методи українських націоналістів в їх боротьбі. Судова розправа дальше виявить, як то західна імперіялістична реакція, з англо-американськими капіталістами на чолі, послуговується бандерівською організацією та як то наші чеські і словацькі реакціонери співпрацюють з тими найбільшими ворогами соціялістичного совєтського Союзу та його прихильників. Тепер буде інтересно довідатись, як то Буранич взагалі дістався до нашої країни. Наша СНБ заарештувала Буранича власне тоді, як він переводив через кордон до американського посла таємного куріера, що мав передати український централі в Мюнхені важливі документи УПА з Курманицького ліса в Польщі. При дальших доходженнях в Празі стверджено, що Буранич під час війни перебував в страшнім німецькім концентраційнім таборі в Авшвіц. Це було в тому часі, коли німецький уряд виарештував майже всіх українських націоналістичних провідників. Тому, що Буранич перебував в Авшвіцькому таборі смерти разом зі Степаном Бандерою, наша служба безпеки прийшла до висновку, що він мусить бути провідною особою в ОУН. Виявлено, що він вже раніше виконував різні важливі завдання на терені Польщі, а в році 1945 був висланий до Чехословаччини. Яким шляхом він дістався до нас? Насамперед його вислали до Пряшева до греко-католицького єпископа Гойдича. Там він дістав листа до о. Гучка в Празі, де й почав свою діяльність. Рівночасно йому вироблено фалшиві документи, на підставі яких він одержав чеське громадянство. З цього виходить, що Пряшів і Прага тісно співпрацювали в перекидуванні до нас українських агентів з-за кордону".

Комуністична „Млада Фронта" зі свого боку тепер звер-

(Докінчення на стор. 3-тій)

ЗАХІДНА ЕВРОПА ЗБІЛЬШУЄ РОЛЮ АМЕРИКИ В ОБОРОННІЙ ПІДГОТОВЦІ

ЗАХІДНО-ЕВРОПЕЙСЬКІ КРАЇНИ ХОЧУТЬ АМЕРИКАНЦЯ НА ГОЛОВНОГО ЗАСТУПНИКА ФІЛД МАРШАЛА МОНТҐОМЕРІ

Лондон, 14 грудня. З авторитетних джерел тут повідомлено, що західно-европейські країни, злучені оборонно-військовим союзом, звернуться до уряду Злучених Держав з пропозицією, щоби він призначив свого головного заступника для філд маршала вайкаунта Монтґомері, предсідника комітету західно-европейських головнокомандуючих. Проте вважається, що американський уряд не схоче вже тепер „занадто підтягати" свою публичну опінію і Конґрес в цій справі та що кінцевого рішення він не винесе, або щонайменше про нього не повідомить, аж доки не буде вже цілком приготований спільний оборонний Північно-Атлантійський договір. Західно-европейські держави вважають, що призначення американця на пост головного заступника філд маршала Монтґомері мало б вже тепер величезне „символічне значення". Як відомо, Америка вже погодилася призначили своїх дев'ять офіцерів до штабу маршала Монтґомері в характері „неофіціяльних спостерігачів". В міжчасі головнокомандуючі західно-европейських країн роблять дальші [illegible] для відповідного вирівнання різниць в поодиноких родах зброї, головно в суходільних арміях та авіяції. Розмови і пляни на цю тему укладаються теж в порозумінні з европейським командуванням американських збройних сил. Рівночасно повідомляється з Вашинґтону, що американські та канадійські власті в порозумінні зі західно-европейськими представниками роблять всі можливі заходи, щоби приспішити розмови та остаточне завершення пляну щодо Північно-Атлантійського оборонного союзу.

ПІДПИСАНО СОВЄТСЬКО-ІТАЛІЙСЬКІ ДОРГОВЕЛЬНІ ДОГОВОРИ

Рим, 14 грудня. (А)—Італійське міністерство закордонних справ вчора ввечорі повідомило про підписання в Москві ряду італійсько-совєтських торговельних і репараційних договорів. На підставі нових і попередніх договорів, Італія має доставити Совєтам в характері воєнного відшкодовання своїх 33 воєнних кораблів. Крім цього, в заплату тих же відшкодовань Совєти погодилися перебрати італійську власність в Болгарії, Мадярщині і Румунії, а різниця за плати, яка ще залишиться до вирівнання в сумі около 100,000,000 долярів, має бути покрита з біжучої італійської продукції. Рівночасно підписано торговельний договір на три роки, який передбачує товарообмін на суму понад 50,000,000 долярів для кожної зі сторін і кожного року.

МОЖЛИВІСТЬ ЗЛУКИ ЗАХІДНИХ СЕКТОРІВ БЕРЛІНА

Берлін, 14 грудня. Новообраний посадник західного Берліна, Ернст Ройтер, заявив вчора, що нове німецьке управління буде добиватися скасування кордонів між американським, британським і французьким секторами міста, щоби в той спосіб упростити адміністрацію та заощадити коштів. З авторитетних джерел американського військового управління заявили, що по всім правдоподібностям вже сьогодні мали б відбутися на цю тему наради західних командантів Берліна і теж вважається майже за певне, що вони задовольнять прохання німців. В міжчасі самі німці творять в місті сильну протикомуністичну коаліцію демократичних партій.

ГОФМАН ЗАПОВІДАЄ АМЕРИКАНСЬКУ ДОПОМОГУ КИТАЄВІ БЕЗ ОГЛЯДУ НА МОЖЛИВІ ЗМІНИ УРЯДУ

Шанґгай, 14 грудня. Пол Дж. Гофман, шеф т.зв. Адміністрації Господарської Співпраці, отже пляну Маршала, заповів вчора, що Америка продовжуватиме свою допомогу Китаєві навіть на випадок упадку теперішнього уряду, але під умовою, що новий уряд збереже основні вольності. При цій нагоді він теж підкреслив, що це відноситься тільки до демократично - коаліційного, а не до „чисто" комуністичного уряду. В дипломатичних колах інтерпретується заяву Гофмана як остаточне потвердження, що Америка вже пустила в „розписку" теперішній уряд в Нанкінґу та що ця заява мала б бути новою заохотою для внутрішнього замирення китайців.

НІМЦІ ДОМАГАЮТЬСЯ ВИКЛЮЧНИХ ЕКЗЕКУТИВНИХ ПОВНОВЛАСТЕЙ

Бонн, Німеччина, 14 грудня. Представники трьох західних зон Німеччини, що приготовляють тепер конституцію для західно-німецької держави, звернулися окремою нотою до трьох західних окупаційних потуг, домагаючись виключних екзекутивних повновластей для німців після встановлення західно-німецької держави найближчої весни. Вони вважають, що всі екзекутивні права повинні належати німецькому урядові, тоді як окупаційні власті повинні задержати за собою право контролі. Ноти підписали 63 некомуністичних делеґатів.

ЮГОСЛАВСЬКІ КОМУНІСТИ ЗАПЕРЕЧУЮТЬ ЗВ'ЯЗОК ЗІ ЗАХОДОМ

Беоґрад, Югославія, 14 грудня. „Борба", орган югославської комуністичної партії, назвав вчора безпідставними повідомлення в італійській пресі про те, що Югославія мала заключити таємні політичні і військові договори зі Злученими Державами і Британією та що ведуться переговори про включення Югославії в Плян Маршала. Комуністична газета твердить, що такі і подібні вістки „інспіруються у Вашинґтоні" з бажанням відірвати Югославію від совєтського блоку.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street. Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сити і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (англійською Частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПЕРЕДБАЧУВАВ, ЩО ВЖЕ ДАВНО БУЛО

Минулого тижня прочитав Чорчил в британськім парляменті листа, якого він вислав до Сталіна 29 квітня 1945 року будучи ще британським премієром та в якому написав, яке то велике нещастя впало б на цілий повоєнний світ, коли б у ньому прийшло до поділу між Росією і не англійською говорячими країнами та їх спільниками. Навязуючи до цього листа Едвин Л. Джеймс пише в недільнім Ню Йорк Таймс про „політичну далекозорість" Чорчила, яку він добачує у цьому пророкуванню, яке висказав Чорчил в 1945 році, а тепер пригадав в британськім парляменті на доказ, що він не помилявся.

Чорчил велика, історична постать. Такою вона вже є і такою остане. Проте це не означає, що вона без промахів. Вистачить вказати на Тіта в Югославії (діло Чорчила), щоби пізнати, яких великих промахів може допустинтись навіть такої міри політик і державний муж, яким є безсумнівно Чорчил. На нашу думку Чорчил довго блукав в оцінці політики Кремля і в розумінні самої істоти комунізму, а в тому і совєтської агресії та комуністичної експанзії. В цьому він був під великим впливом Рузвелта та його оточення, що сліпо вірили, що уґодовістю та уступками можна здобути Совети і „серце" Сталіна та втримати мир в Европі й світі. Чорчил глибоко й тонко відчув, якою великою загрозою є націзм. Він теж скоро переконався, що „з Гітлером не можна робити бизнесу", хоч сам пробував цього та їздив в тій цілі до Німеччини. Такого переконання щодо Росії й Сталіна в Чорчила не було. Це є великим нещастям не тільки для народів по англійськи говорячих, але й для цілого світу, що два найбільші політичні провідники минулої війни, Рузвелт і Чорчил, діяли в такому переконанні, що з Гітлером та націзмом не можливо дійти до згоди, але зате можна зі Сталіном та большевизмом. Чорчил покликується тепер на це, що він передбачував в 1945 році велику трагедію в світі, коли він буде поділений на дві сфери впливів: російську й англійську. Але ж така велика людина як Чорчил чейже повинна була бачити хоч в 1945 році, що поділ такий вже давно заіснував, ще тому 30 років, коли большевизм захоплював владу в Росії й підбивав Україну. Чорчил повинен був знати бодай в 1945 році, що Ленін і Сталін заповіли, що між капіталізмом і комунізмом миру бути не може, а може бути тільки війна, поки одна сторона не буде цілковито знищена. Чи була тоді політична партія (не комуністична), що мала до діла з совєтською дійсністю, щоби інакше думала, говорила чи писала? Чи є який нарід, що попавши під большевицьку неволю, міг тоді цього не бачити? Не міг того не бачити і не розуміти теж і Чорчил, бо воно проявлялось перед другою війною і в часі війни. Та чому він у практиці поступав інакше, то це є те, над чим вартувало б застановлятись, а не над тим, що він в 1945 році припускав, що найбільшим нещастям для світу був би його поділ на дві сили, що були б зі собою у незгоді. Прямо годі зрозуміти, як міг Чорчил ще й в 1945 році припускати, що могло би бути інакше та що могли б спокійно існувати поруч себе тоталітаризм і демократія, варварство і людяність.

Підсумки Паризької Сесії Генеральної Асамблеї

В неділю, дня 12. грудня, в год. 6:10 ввечорі, в Парижі закінчила свої наради Генеральна Асамблея Організації Об'єднаних Націй. Краще сказати, наради не закінчено, тільки перервано, бо ця сама сесія продовжуватиметься в Ню Йорку, в всіх правдоподібностях в квітні наступного року. Сесія в Парижі тривала від 21-го вересня, отже 12 тижнів, і за той час сама Асамблея та її комітети відбули понад 600 засідань, на яких сказано понад 17,000,000 слів в найрізноманітніших справах, деякі з яких увійдуть в історію як епохальні.

Не зважаючи на всі советські намагання обструкції, паризьку сесію Генерального Асамблеї вважається за досі найуспішнішу, як це підкреслили американські представники, Джан Фостер Долес і Ворен Р. Остин, та предсідник Асамблеї, д-р Еват. Вправді, Асамблея не здійснила свого головного завдання, іменно, вона ані трохи не відвернула загрози черговoї світової війни, але вона у великій мірі вияснила положення та — і це найголовніше — вона виявила і скріпила солідарність цілого демократичного світу проти підривної політики Советів та їх дальших імперіялістичних плянів. На цілій сесії не прийнято ані одної советської резолюції і майже всі голосування виказують ту саму різницю, іменно: 6 советських опозиційних голосів.

До найважливіших конкретних успіхів паризької сесії Генеральної Асамблеї, з їх справді епохальним значенням, треба зарахувати ухвалені вже майже безпосередньо перед відрочeнням сесії міжнародну конвенцію проти народовбивства та універсальну декларацію людських прав. Конвенція і декларація спрецизовують демократичну базу модерного суспільства і встановляють нові напрямні його дальшого розвитку як в національному так і в міжнародному напрямках. До дальших конкретних справ, вирішених в Парижі, належить встановлення окремого комітету для остаточного вирішення справи Палестини та її замирення і наостанці визнання створеного під наглядом О. Д. уряду південної Кореї в американській окупаційній зоні. До важливих не-полагоджених справ належить, м. і західно-советський спір у зв'язку з Берліном та советською блькoадою того міста, а дальше справа дальшої долі колишніх італійських колоній, нових членів О. Д., роззброєння і контролі атомової енергії та цілий ряд інших справ. Деякі з них, як справа Берліна та італійських колоній, залишаються дальше на порядку нарад і їх знову обговорюватиметься на найблищій сесії в Ню Йорку в квітні.

Характеризуючи цю тільки що відрочену сесію Генеральної Асамблеї, звертається увагу на ще один важливий факт, іменно, однакову політичну, як і моральну поразку Советів. Політична поразка заключається вже в самому факті, що в усіх справах Советів переголосовано солідарною більшістю голосів. Але ще більша є моральна поразка. Ніхто не може сумніву, а вже найменше його мають дипломати поодиноких країн, що Совети приступили до ООД не зі справжнього бажання працювати для миру, але з єдиним бажанням використати цю міжнародну організацію для міжнародної підривної політики з одного боку, а для своєї пропаганди з другого. Одне і друге на цій сесії в Парижі повністю провалилось, що не можна б твердити про попередні сесії. Що більше, советська пропагандивна зброя тепер цілком виразно почала звертатися проти самих Советів. Сліпий бачив би, що напр. ухвалення конвенції проти народовбивства і декларації людських прав відноситься майже виключно до Советів, бо ще тільки там практикується народовбивство і заперечується найбільш елементарні людські права. Звичайно, ухвалення конвенції і декларації ще далеко справи не перешиє, вони ані не закінчує народовбивства в Советах ані не привертає советським рабам їх потоптаних людських прав і гідности, але воно створює міжнародно-правну базу для дальшої акції в цьому напрямку. Вже цим самим організація Об'єднаних Націй виправдує своє існування а паризька сесія її Генеральної Асамблеї увійде в історію як один з дальших важливих кроків на шляху змагань до справедливого миру.

Українські скитальці в Параґваю

(До „Свободи" з Параґваю).

Про переселення українських скитальників з Европи до Параґваю багато й довго говорилося й писалося на скитальщині й в нашій пресі в Америці. Цею справою займалися в першу чергу ініціятивні особи й гуртки самих скитальників, а теж і п. І. Падучак, голова Українського Допомогового Комітету в Параґваю, а потім скитальні переселенчі організації. Думки й пляни переселювання до Параґваю мали як своїх сторонників, так і противників і нічого конкретного з тих балачок не виходило. Вкінці Українська Переселенча Кооператива „Нова Хата" звернулася з конкретним пляном: вислати передову групу скитальців, членів згаданої кооперативи, до ІРО в Женеві. Там цей плян, за малими змінами, затверджено і доручено організування передової групи підписаному. Група мала бути зорганізована на підставі вказівок ІРО з Женеви і кожний мужчина цеї групи мав мати інший фах.

Дня 14 липня, як це вже українська преса на скитальщині й в Америці повідомляла, ця передова група, названа ІРО-м „Адвенс Груп Віслоцки" відїхала з Мюнхену на Париж, а опісля до Марсей, де всіла на пароплав Рауль Соарес. Таким чином ІРО підійшло практично до проблеми поселювання українських скитальників у Параґваю, бо передова група мала від ІРО доручення старатися знайти в Параґваю зайняття відповідне до фаху кожного члена тої групи. Це мав би теж бути досвід, які фахівці і на яких умовах дістануть у Параґваю працю, який буде їх заробіток, як у практиці буде переведене їхне поселення на землі і приміщення на працю або в заснуванні власних ремісничих чи інших підприємств.

Практика виявляє таке: Інженер-механік і технік-механік дістали працю в будівельній фірмі, яка промощує шлях із Асунсіону до Енкарнасіону. Професор музики дістав працю як музик-соліст у найближчій каварні в Асунсіоні і незабаром грав уже в параґвайськім радіо. Реміснича родина (механік-шлюсар) заложила в Енкарнасіон свій ковальсько-бляхарсько-шлюсарський варстат і працює самостійно. Одна жінка виконує працю кухарки в готелі-пансіоні, а одна дівчина, яка знала англійську мову, дістала посаду гувернантки при одній багатій родині в Асунсіоні для домашньої науки 3 дітей. Дальша родина осіла на рілі і управляє бавовну. Самий провідник групи, Вислоцький, зайнявся полагоджуванням документів і віз чи цертифікатів для таких, що бажають поселитися в Параґваю, розшуками рідних і знайомих старих колоністів серед скитальників в Европі і справою приїзду дальших членів переселенчої кооперативи „Нова Хата" до Параґваю та поданням інформацій про переселенчі можливості в новій країні.

Незабаром приїхала друга група українських скитальників, числом 51 осіб, враховуючи жінки й діти (перша мала 23 особи). З нової групи 4 родини осіли на рілі в колонії Фрам і займаються засадженням бавовни та чим іншим; другі три родини заарендували рілю недалеко Асунсіону — 85 гектарів — і там починають господарку, двох мужчин працюють як кімнатні малярі в Асунсіоні, одна родина поїхала до свого рідного брата, який довше перебуває в Параґваю. Дальші родини ще розглядаються за працею як рільники, і те ті, що арендують фарми (чакри) і при дуже активній допомозі старих колоністів як харчами так і кіньми, засіяними збіжжям, плугами і т. п. і так зачинають свою господарку. Вільних чакр (фарм) на колонії Фрам є багато, а є такі чакри і на інших українських колоніях, як Сандова, Богданівка, Нова Волинь, Урусупукай, Тарасівка, Морозенка, Богадо, Міранда, Юти і т. д.

У кілька днів після приїзду передової групи до Параґваю приїхав ще високий урядовець ІРО з Женеви, а це директор М. Вуд, для відповідних переговорів з урядом Параґваю і провірки долі передової групи. Голова цеї групи, І. Вислоцький, склав звіт з обїздки по українських колоніях, куди незабаром дир. Вуд самий поїхав, щоб на місці запізнатися з обставинами. На колонії Фрам старі українські імігранти прийняли дир. Вуда святочним вечором в домівці Просвіти, де виступили групи сільської молоді, а це танцюристи козацьких танців в козацьких одностроях і група танцюристок сільських дівчат в національних вишиваних одягах, відтанцьовуючи аркана. Вроочисту промову до дир. Вуда виголосив п. Андрусяк. Опісля відбувся вечер з танцями, в яких взяв участь і самий дир. Вуд. Наступного дня дир. Вуд поїхав до колонії Урусупукай і Сандова, де відбулося друге святочне привитання.

Відбулася теж і нарада дир. Вуда з представниками старих українських колоній і новоприбуваючих імігрантів при співучасті голови центрального тов. Просвіта, п. Григорія Говдака, який товаришував дир. Вудові у всіх подорожах по українських колоніях, а перед тим спільно з п. Падучаком конферував з дир. Вудом в Асунсіоні відносно приїзду і поселювання скитальців у Параґваю.

Результатом нарад є рішення: Приїзд скитальників і поселювання їх на українських колоніях є бажані й можливі. Початково можуть сюди приїздити тільки ті скитальники, які бажають працювати на рілі і дістануть у початках всесторонню допомогу від старих імігрантів - колоністів харчами (по части дар, по части як позичка з обовязком звороту після жнив); дальше старі імігранти поможуть новим зорати, засіяти, допоможуть кіньми і рільничим знаряддям.

Для нових імігрантів є три можливості:

1. Після приїзду арендувати чакру (фарму) і починати свою господарку. Вільних до аренди чакр є тут багато. Є з будинками, є і без будинків. Значне число старих імігрантів має по дві й більше чакр і не є в стані їх обробити, тому вони дуже радо відступають їх в аренду. Чакра має коло 15-20 гектарів площини, з чого третя частина є покрита лісом.

2. Купити на сплату ратами чакру ще заліснену і цей ліс що року по 2-3-4 гектари вирубувати. Після зрубання дерево дуже швидко сохне і по 2-3-4 місяцях його палиться.

3. Після приїзду на колонію можна найматися в старих імігрантів-колоністів на працю (тут великий брак робітників, бо кожен бере рілю і закладає своє господарство), щоб заробити, мати харч і приміщення та набути досвід про тутешній спосіб господарки.

Досі приїхало до Параґваю около 20 родин, які осіли на землі. З того числа досі тільки одна родина рішилася купити чакру з лісом і ліс рубати. Решта всі арендують чакри і садять головно бавовну, бо вона дає гарний урожай і заробіток та вимагає розмірно меньше роботи ніж інші господарські культурні ростини й збіжжя.

Скитальчі родини, які бажають зайнятися працею на чакрі, як робітники чи як арендарі, дістають таку допомогу:

Після приїзду до Асунсіону, де п. Падучак самий полагоджує всі формальності побутово-паспортові (це триває 1-2-3 дні), імігранти їдуть потягом з Асунсіону до стації Кармен дель Парана (Carmen del Parana), віддаленої від Асунсіону 340 кілометрів. П. Падучак телеграфічно повідомляє голову Централі-Просвіти, п. Григорія Говдака, купця-гуртівника в Кармен про приїзд імігрантів. П. Говдак звичайно самий виходить на стацію і тут перебирає імігрантів під свою опіку. Буває, що по дві родини бере до своєї хати, решту розміщує по хатах старих імігрантів, яких поважне число (понад 20) мають свої хати в Кармен. Тут скитальці ночують по 2-3 дні, а потім відвозять до колонії. Повідомлені про приїзд нових людей старі колоністи приїздять фірами до Кармен і забирають їх з собою, де знову члени місцевого комітету, чи голови-секретарі місцевих Просвіт возять ново прибуваючих до родин та хат давніх колоністів. Тут залишаються нові люди по кілька днів, розглядаються, радяться місцевих людей, рішаються, а потім переходять на своє.

Одначе не все йде так гладко, як могло б бути, коли б наші американські комітети допомоги скитальцям розпочали свою діяльність разом з допомогою з ІРО. Тут є одна засаднича перешкода в такій справі: Скитальникам оплачує ІРО всі видатки до Асунсіону, а не дальше. Для наладнання пашпортово-побутової справи в Параґваю скитальці мусять затриматися 2—3 дні в Асунсіоні. Крім того потяги з Асунсіону до Кармен відходять тільки два рази тижнево, отже знову може зайти потреба дальшого задержання на 2-3 дні. Немає іншої можливости, як примістити скитальців в найдешевшім готелі, а відтак заплатити залізничий білет до Кармен. Цих видатків нові імігранти не в силі самі покрити. Досі УДК в Параґваю, за жертви, зібрані між старими колоністами, покривав ці видатки, одначе з приїздом більших груп скитальників таких видатків вже не може покрити. Першим двом групам заплатив ці видатки п. Вуд з каси ІРО в Женеві, а хто заплатить дальшим групам ці кошти? Інші національні групи, як поляки, жиди, німці мають свої постійні домівки, а найчисленіша тепер нова група, тобто українська, її не має. Таку допомогу можуть дати тільки Допомогові Комітети у Филаделфії та Винипеґу, до яких голова передової групи вже звернувся.

Для інших груп скитальців можливості отримання праці в Параґваю є обумовлені деякими самозрозумілими вимогами, а це:

(Докінчення на стор. 3-тій).

ОЛЕКСІЙ АНДРІЄНКО.

ДРЕЗДЕН „СОВЄТСЬКИЙ"

(Будні советської окупації)

Дрезден колись.

Чарівну, соняшну Саксонію большевики іменують робітничим центром усеї Німеччини. І справді. Тут зосереджено багато промислових монополій, між іншим, тютюнова, що складається з 15 окремих фабрик, із них всесвітньо відомі „Космос", „Уніон" та інші; спиртово-горільчана, мануфактурна, меблова, порцелянова, виробництво фото-апаратів та приладдя, роверів, і багато інших великих промислових закладів.

Розташовану в південно-східньому закутку Німеччини, Саксонію географічно не можна назвати центром Німеччини, але столиця її — головне місто так званого „вільного краю" Саксонії — Дрезден можна з цілковитим правом вважати за серце країни.

Мальовничо розташований обабіч глибоководої Ельби, усього за кількадесят кілометрів від місця, де красуню Ельбу перетинає, вигнутою в німецькій землі, підковою державний кордон із Чехословаччиною, Дрезден ділиться Ельбою на дві частини, маючи з одного боку гору, з другого — невисоке підгір'я і посередині — широку й простору долину.

— Дрезден — п'яте в Німеччині місто своїми розмірами й населенням. Року 1933-го тут було біля 650,000 мешканців. Після Гамбургу й Магдебургу — це третя в Німеччині велика гавань на Ельбі. Місто багате на історичні пам'ятки. Тут славетний „Пільніц-шльос" — чарівний замок, вікова резиденція королівського роду Альбертинів; тут — відомі в Саксонії й далеко поза її межами — розкішні курортні місця, як от „Вайсенгірш" („Білий олень"), де лікують шлункові недуги, розташовані на 100 метрів вище самого Дрездену, „Бадшандау", яку з повним правом звуть Саксонською Швайцарією; славетні, тисячолітні пам'ятки давньої германської культури — „Кенігштайн" і „Гохштайн".

Дрезден — місто мистецтва, торгу й індустрії, місто, яке завжди приваблювало до себе величезні маси іноземців туристів. У Дрездені міститься багатющий у світі музей із славетною картинною галерією, де зберігалась, між іншим, Сикстинська Мадонна — безсмертний витвір геніяльного італійського майстра; тут, чудовий архітектурою, так званий „Японський палац" із книгозбірнею на три чверті мільйону томів, тут оперовий театр, величезний міський парк, безліч промислово-інтустріяльних забудовань.

В час останньої світової війни Дрезден, з усіма його природніми красотами й багатими надбаннями вікової людської культури, протягом 55 хвилин, серед білого дня, налетом аліянтської анієції був знищений майже на 40 відсотків.

У своїй тисячолітній історії Саксонія випила не одну гірку чашу тяжких випробувань долі, записала не одну блискучу сторінку справді героїчної боротьби за існування, боротьби проти ворожої навали зовні, боротьби за право жити так, як того вимагав дух, звичаї, природа народу.

Розсудливий, хазяйновитий, пильний у праці, чуттєвий до проявів добра і краси, мистецьки талановитий народ Саксонії зафіксував у своїй історії жорстокі навали королів франків Карла, що біля тисячі років тому, кількома нападами, залив Німеччину полчами хрестоносних військ, що, правда — в ім'я високої мети, в ім'я цивілізації, в ім'я прилучення до християнства поганського населення Німеччини. Огнем і мечем він нищив, заливав кров'ю, перетворював на пустелі родючі землі німецьких країв, між ними й соняшної Саксонії, поневолював її працьовитий народ, силою навертаючи на чужі й незнане тоді ще напівдиким племенами германців християнство.

Народ Саксонії навіки зафіксував у своїй історії блискучу, героїчну боротьбу з франками під проводом національного героя Вільдекінда, який не один раз — досить було завойовникові Карлові залишити країну, підіймав усе населення Саксонії ідеєю визволення від чужого, силоміць накинутого, загарбницького ладу, він народ до перемоги, і саксонець заживає тієї перемоги й жив далі своїм, йому властивим, від природи заповіданим, предками освяченим, життям.

Але то були навали в ім'я високої мети. В ім'я християнства, в ім'я братерства і любови до ближнього.

Дальше буде).

Микола Кокольський.

Прометейський вогонь

Соняшна Гелляда створила чимало прекрасних мітів, які символізують духове життя людини. Між ними особливо глибокий своїм змістом міт про героя Прометея, що забрав з божеського Олімпу вогонь і приніс людині в дарунку. Цей вогонь то символ творчого непокою, який горить у груди кожної людини. В одної вибухає він горячим полумям, у другої яриться спокійним жаром, а ще в іншої тліє дрібною іскрою. Цей прометейський вогонь не дає нам спокійно пережовувати наш хліб насущний, а змушує нас вічно шукати нових доріг, вічно прямувати до ліпшого, до кращого, до доскональшого.

Трьома духовими шляхами ступає людина: шляхом добра, шльохом правди і шляхом краси. І намагається вона не тільки пізнати вже пройдену людством дорогу, але піти ще дальше, пізнати ще більше, відкрити нові обрії. І якраз оте вічне пошукування, оте змагання іти вперед, оте прямування до досконалости, надає життю духової вартости. Не будь його, життя людини скотилося б до тваринної вегетації, заспокоєння фізичних потреб. І зате ми й цінимо мудреців-філософів, науковців та мистців, що вони є нашими духовими провідниками у нашому нестримному поході все вперед і вперед, до сонця добра, правди і краси.

На жаль, духові шляхи людства не все є вільні. Не завжди і не всюди може філософ, науковець і мистець творити свобідно, так як йому це диктує прометейський вогонь у грудях. В державних організмах, побудованих на доктрині, що виляглася десь у темних закамарках хворої душі, нема свободи творення ні для філософа, ні для науковця, ні для мистця. Вони мають служити не добру, не правді, не красі, а доктрині. І це якраз є те роздоріжжа, де вони сходять на манівці. В імя доктрини заблуканий філософ відкидає божий закон, мистець накладає грубу верству бронзи на особи і події, а науковець сходить на шлях неправди. У кого з них палає в груди справжній прометейський вогонь, він так і спалюється в ньому. А в іншого вогонь, не підсичуваний творчим непокоєм, гасне, і творець запалює замість того дрібний каганець; стає на службу доктрині, але рівночасно й перестає бути творцем.

Таке бачили ми в націстичній Німеччині, де націсти ввели в життя маячення психічно хворого філософа про надлюдину. І хоч антропологія ще до сьогодні не розв'язала питання рас, то націсти кричали на всі заставки про свою расову вищість, про вищість раси, якої на ділі нема, бо ж сьогодняшні німці то конгльомерат усіх рас, так як зрештою всі народи. Націстівська Німеччина розлетілася в груз і так само розсипалася в порох ідеологія вищости раси.

Чого іншого домагається від науки комуністична ідеологія. Вона хоче конечно доказати, що світ і життя це простий продукт механічного розвитку матерії, що організм це щось ніби скомплікована машина, тай більше нічого. Всяка теорія, яка в чому небудь незгоджується з офіціяльною комуністичною наукою, є зла, є шкідлива і як така, засуджена як контрреволюція. Таке становище комуністів є для нас зрозуміле. Якщо немає Бога то людину не обовязують божі закони. Вони є видумкою панівних кляс для поневолення працюючих, (Релігія опіюм народу — знана фраза Леніна). На місце божого закону комуністична філософія с т а в л я є свою етику, якої гаслом є безастережна служба туманній доктрині.

Та все таки всі ті намагання даремні. Впродовж своєї історії людство переживало вже нераз подібні замрячення ума. Проте по довгій чи коротшій блуканині по мильних дорогах прометейський вогонь виводив його на правильний шлях. І сьогодня ми дивимося з поблажливим успіхом на попіл тих усіх божків, що хотіли світ перевертати, а в дійсності блукали по манівцях. Оттак будемо колись покивувати головами інад попелищем колуністичної доктрини, що як той блудний вогник водила заблукану людину по манівцях.

Прометейського вогню ніхто не згасить. Можна вбити мільйони людей, можна поневолити цілі народи, можна збаламутити до краю людину, а прометейський вогонь все таки буде горіти, і все одно виведе людину на шлях добра, правди і краси. І ніякий божок

Не скує душі живої
І слова живого,
Не понесе слави Бога,
Великого Бога.

УКРАЇНСЬКІ СКИТАЛЬЦІ В ПАРАҐВАЮ.

(Докінчення зі стор. 2-гої)

Всілякі ремісники, промисловці, майстри і т. п., які мають намір еміґрувати до Параґваю, мусять наперед рішитися, чи вони зможуть поселитися на українських колоніях. Там деяке число всіляких середних фахівців може заснувати свої варстати праці, одначе мусять мати своє ремісниче чи інше знаряддя й інструменти. Деяке число може осісти в місті Енкарнасіон і Кармен, але мусять бути добрі фахівці, бо таких тут дуже потрібно, а їх немає. Вони не мусять знати еспанську мову, а на колоніях теж можуть обійтися без неї. В інших містах знання еспанської мови є необхідне. Треба теж мати свої фахові інструменти, бо вони тут дуже потрібні.

Інженери й техніки дістануть тут працю по своїм фаху, одначе безумовно мусять знати еспанську мову і мати свої інструменти. Лікарі, аптекарі, ветеринарі й дентисти найдуть свою працю на колоніях, але мусять мати дозвіл від влади виконувати свою практику тільки там, де нема місцевого лікаря, аптекаря і т. п.

Інші професії, як адвокати, професори і ін. та працівники в наших національних установах, не мають тут найменших можливостей для свого фаху. Ті установи, що тут є, мають своїх давних і безплатних працівників. Гр. катол. священиків тут уже є двох і це число зовсім вистачальне. Бракує цілковито українських православних священиків, бо в українських колоніях є 9 православних священиків-москалів, а українця немає ні одного. Москалі сильно шкодять праці українських народних організацій, як Просвіта, СУМ і ін. Цю нагоду використали комуністи й поширили свою зрадницьку агітацію серед волиняків.

До видатків, які мусять покрити нові іміґранти, належить ще документ (седуля), який кожний новий іміґрант дістає в Асунсіон особисто. Треба теж грошей на ліки для скитальців на випадок недуги та на ліки від ран, що вже є звязані з акліматизацією. Маємо на думці наскірні рани, вереди, і інші шкірні недуги. Коли є відповідні ліки, тоді ця недуга переходить легче. Хто не має грошей на такі ліки, терпить непотрібно. На це, як сказано, треба грошевої допомоги від українців зі Злучених Держав і Канади.

Іван Вислоцький.

М. Дурдела.

МАРА КОМУНІЗМУ

(ОСНОВНИК І РЕДАКТОР КОМУНІСТИЧНИХ У.Щ.ВІСТЕЙ ПРО КОМУНІЗМ).

8)

Цезар в історії.

Фіґура Цезаря в історії знана. Жив в першому столітті перед Христом. Здібний римський полководець, вигравав всі битви на території теперішньої Франції, Німеччини і ін. здобув собі в той спосіб необмежений вплив в армії. Забаглось йому мати необмежену владу в цілій римській імперії. Переходить Рубікон, ріку в північній Італії, в 59 році перед Христом, — і це є зворотний пункт в історії римського народу, це є дата, від якої йде скорий упадок римського народу. Безборонний римський сенат скорився Цезареві. Цезар стає диктатором. Незабаром роз'ярені сенатори роблять спробу рятувати державу через замордовання Цезаря таки в сенаті (в 44 р. п. Х.). Встромив свій штилет в груди Цезаря також Брут, його найближчий співробітник. Та знайшлися нові Цезарі, разом з ними Рим котився в пропасть аж до повного упадку.

Визнавці історичного матеріялізму будуть твердити, що і поява Цезаря була конечна та неминуча на ґрунті тодішніх господарських умовин та клясових співвідношень, і що він мусів так поступати, як поступав рівнож під натиском умовин. Таке пояснення Цезаря в дійсності нічого не пояснює.

Правдою є, що римське суспільство було тоді здезорганізоване і потребувало дуже багато реформ. Авантурників вже перед Цезарем було багато, і римляни не були в силі давати їм належного відпору. Ворог Цезаря і цезаризму, Ціцерон, сипав громи на авантурників зі сенатської трибуни, але були це тільки слова. До цього треба було ще узброєного кулака та деяких реформ. Авантурники росли в силу скоріше ніж розумні римляни хапались до реформи згідно з вимогами часу.

Так виростає Цезар. Ще замолоду він перебирається в жіночий одяг, щоби дістатись на жіноче релігійне свято, куди вступ для мужчин був заборонений. Вже тоді показав він, куди він росте. Вже в цьому вибрику виявляється характер непогамований, с а м олюбний, абсолютний. В такому дусі в пізніших роках Цезар „переступає Рубікон" і пхає ніж в плечі своїй батьківщині, — бо він мусів бути необмеженим володарем, бо він був богами зісланим „месією".

Цезар це злий дух народу, це яскравий приклад звихненого характеру, перейнятого хворобливою манією величности, хворобливою уявою про свої надлюдські здібності, про свою місію.

Чи він мусів з'явитись? Нічого подібного. Більше розуму, чуйности, організованости по стороні його противників, були б завчасу запобігли ростові його сили і взагалі його появі. Це таксамо, як і в наших часах більше розуму і спаяности німецьких демократичних сил були б запобігли появі Гітлера, а більше розуму та рухливости уряду Керенського були б запобігли появі Леніна та Сталіна.

Цезар не самітний в історії. Їх було багато перед ним і після нього. І Людвик XIV. і Наполеон, Петро I. і Мусоліні, Пілсудський, Гітлер і Сталін та всі інші, що переступають Рубікон, себто валять мозольно здвигнені підстави для росту волі народу в ім'я своєї хворобливої уяви про свою „місію" — це все Цезарі в новому виданні. За ними неначе тіні снуються Брути.

Вашингтон проти Цезаря.

Питання „великих" це не питання чисто академічне, теоретичне, що не мало б зв'язку з дійсністю. Навпаки, це пекуче питання дня, від вирішення якого залежить майбутнє як одиниці так і народу. Кого назвемо великим: людину, велику розбоями, підбоями, переслідуваннями, розстрілами, тортуруванням, а в особистому житті велику оргіями, зрадливістю та підлотою — чи мужа з криштальним характером, великого умом і моралю.

Поставити так питання, значить — мати відповідь на нього.

В чому властиво заслуга великих загарбників? Чи може в поширенні культури?

Візьмім приклад України. Доки загарбники не станули там твердим чоботом, вона розвивалась під кожним оглядом, переймаючи культуру добровільно, без примусу від заходу, через Візантію, охрестившись без примусу і огненних мечів, ідучи з трудом через похибки і недостачі все вперід. Щойно прихід загарбників, татарів, росіян, поляків, — робить тому кінець. В XVI. і XVII. ст. відроджується нова Україна, козацька. Подібно як в іншій частинсі світу, в Америці майже рівночасно творять спільноту на нових основах всі ті, що втікли з під гнету релігійного і суспільного з Европи, так і на Украні маса українського народу, що втікла з-під гнету панщизняного та релігійного Польщі і Росії, творять нове суспільство на нових засадах, справді християнських на засаді, що всі люди рівні.

І знову загароники з допомогою продажних слабих земляків нищать діло обнови. Поляки та росіяни роздирають Україну на двоє. Загарбники принесли на Україну нужду, неволю, темноту.

Чи назвемо того батька великим, що придбав маєток для дітей коштом усунення підступом та розбоєм сусіда з його землі?

Чи якого славного розбивача чужих кас та убійника, геніяльного в своєму фаху назвемо великим тільки тому, що ніхто йому не дорівнював, і що він кривавою здобиччю ділився зі своїми помічниками, а може ще й пару святинь поа може ще й пару святинь побудував?

Ми його назвемо великим розбійником, ґенстером, але не великим чоловіком.

Байрон, один з найвидніших поетів Англії в „оді до Наполеона Бонапарте" пише: „Де може спочити мій змучений зір, коли глядить на Великих? Де б ані злочинна слава не блищала, ані огидний стан! О, так — один — перший — і останній — найкращий... якого ніхто не відважився ненавидіти, що оставив нам ім'я Вашинґтона. І рум'яніє зі сорому людина, що був тільки він один".

Найбільший німецький поет Ґете пише про діло Вашинґтона та його земляків у вірші, присвяченому Злученим Державам: „Америко, ти це робиш краще, ніж наш старий континент. Ти не маєш ніяких розвалених замків ані базальтів. Тебе не хвилюють серед живого дня безкорисні спогади та даремні спори! Щасливо використовуй теперішність..."

Рене де Шатобріян, одна з найзнаменніших фіґур Великої Французької Революції пише: „Вашинґтон і Наполеон Бонапарте виросли оба з республік. Обох виростила свобода, але один зостався їй вірним, другий її зрадив. Ім'я Вашинґтона буде передаване на свободі одним поколінням другому; воно означає початок нової епохи для людського роду. Рівнож ім'я Наполеона Бонапарте буде згадуване майбутніми поколіннями, але не в доброму сенсі, хоч часто малі і великі гнобителі будуть на нього покликуватись".

Врешті найбільший українець усіх часів, Тарас Шевченко, кличе: „коли діждемося Вашинґтона з його праведним законом!"

Так Вашинґтон, уособлення духа свободи, духа однакового трактування всіх, духа християнства на практиці, стає проти Цезаря, що є уособленням насильства, жорстокости, підбою, ламання волі народу. Байрон, англієць, уважає Вашинґтона одинокою великою людиною в цілій ґалерії т. зв. „великих", помимо того і якраз тому, що Вашинґтон керував визвольною війною Злучених Держав проти Англії, батьківщини Байрона. Байрон розумів та цінив свободу кожного народу, віддаючи навіть своє молоде життя в боротьбі проти турків за свободу Греції. Яким нікчемним та малим в порівнянні з ним виглядає Пушкін, найбільший російський поет, зі своїм: „А всі слов'янські ріки хай зіллються в одно російське море".

Очевидно, хоч мистця слова, але морального карлика, Пушкіна не могло стати на звеличення Мазепи за те, що той пірвався до бою проти Петра I-го за свободу України! Пушкін заплитко думав, занадто був прожертий черваком російського імперіялізму, щоби зрозуміти цю незбиту істину, що тільки свобода народу забезпечить йому розвиток культури та добробуту. Пушкін у своїй „Полтаві" звеличує Петра I-го, не Мазепу. Бо Пушкін — то схід, сусідство Азії, то служба кровожадним деспотам. Пушкін зі своїм Цезарем Петром з одної сторони, — а Байрон з Вашинґтоном — це два світи.

І Петра I-го і Пушкіна держить тепер за золотими рамцями новий, червоний Цезар на Кремлю.

Загальні висновки.

З котрого боку ми ґледіли б на комуністичну диктатуру: з філософічно - теоретичного, економічного, п о л і т ичного, культурного, етичного, то все ця диктатура є тим самим явищем, а саме явищем хворобливим, анормальним.

Сто літ припаґанди комуністичної диктатури приносять овочі у формі справжньої диктатури в Росії і підбитих нею країнах та у формі досить сильних компартій в різних країнах світу, що готові в кожній хвилині на розказ Москви кинутись на „буржуазію", по-

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

Жертви, надіслані на цю ціль, як теж добровільну доплату до передплати „Свободи", потверджуємо з подякою проголошенням в цій рубриці.

Ліста: ч. 32.

Відділ:	Жертва:	Відділ:	Жертва:
John Kolos	$ 5.00	188 Роман Марас	2.00
Тимко Гурин	5.00	188 Йосиф Сохан	2.00
J. H. Barabash	3.00	192 Stephen Husar	2.00
Микола Сенів	3.00	204 Іван Синявський	2.00
Петро Біленький	2.25	204 Андрій Мороз	2.00
Алан Дудар, передплатник	2.00	204 Миколай Януш	2.00
Йосиф Розенбайґер	2.00	204 Катерина (Біла) Моґин	2.00
M. Fedoriw	2.00	204г Alex Butynski	2.00
Michael Preslopski	2.00	213 Emil Yadlowsky	2.00
Мирослав Ружило	2.00	239 Мартин Нечипор	1.00
Микола Стефківський	2.00	241 Йосиф Ґалонька	2.00
George Hawryszchak	1.00	241 Михайло Познанський	1.00
7 Григорій Бобич	2.00	266 Петро Вітковський	2.00
11 Теодор Волощук	2.00	267 Михайло Мильницький	5.00
20 Михаїл Сосновський	2.00	276 St. Nicholas Society	25.00
21 Charles Okropkie	2.00	277 Андрій Мартинюк	2.00
38 Іван Наогольник	5.00	277 Jacob Gwosta	2.00
42 Петро Головачук	2.00	281 Микола Мороз	2.00
44 Anthony Bodnyk	2.00	286 Wasil Chorney	2.00
50 Йосиф Волк	3.00	288 Максим Паращак	3.00
59 Юрій Демчак	2.00	289 William B. Hussar	2.00
61 Walter Medwid	2.00	289 Andrew Hussar	2.00
65 Теодор Луник	2.00	289 Peter Dron	2.00
85 Leon Shmorhun	2.00	289 Theodore Zadoronozny	2.00
88 П. Польовий	2.00	305 Michael Hentosh	2.00
99 Микола Кобльовський	2.00	312 Лука Базерніцький	2.00
103 Steve Sawchyn	2.00	312 Андрій Ґулей	2.00
117 Костишин Василь	2.00	320 Григорій Іванович	2.00
117 Юлія Стокайло	2.00	320 Андрій Харишин	2.00
124 Василь Карабан	2.00	321 Антін Івасев	3.00
125 Параня Дмитрів	3.00	324 Василь Олійник	3.00
127 Михайло Ґах	2.00	334 Michael Yarema	2.00
147 Михайло Рудяк	2.00	336 Роман Стахура	2.00
160 M. Костишин	5.00	342 Михайло Дмитрів	2.00
175 Wasyl Bilyk	2.00	364 Peter Sirecki	2.00
		369 Іван Кастанюк	2.00

В'ЯЗЕНЬ ГІТЛЕРІВСЬКОГО ТАБОРУ СМЕРТИ...

(Докінчення зі стор. 1-шої).

тається до уряду з домаганням, що він „не сміє довше толерувати, аби в наших кордонах, головно в Східній Словаччині, жили найзапекліші вороги нової демократії. Ті українські мешканці — пишеться в цій газеті — де і як тільки можуть допомагають українським націоналістам. „Наша влада не сміє довше толерувати, аби ці вороги працювали під охороною греко-католицької церкви та повинна вирішити цю справу навіть шляхом переселення українського населення зі Східної Словаччини. Наші дотеперішні реакційні уряди не виступали рішучо проти української небезпеки, а бувший заступник президента ради міністрів, Урсіні, мав навіть з ними формальну умову співпраці в боротьбі проти комуністів. Але теперішній наш правдиво соціялістичний уряд повинен з коренем знищити бандерівський рух, а тим самим і відвернути небезпеку, яка грозить нашому народові від Тризуба".

Тенденція в цих писаннях аж надто ясна і не вимагає вияснень. Чехословацькі комуністи за виразним наказом Москви почали рішальну акцію на знищення українства в кордонах цеї країни.

чати „пролетарську революцію".

Комуністи вірять в це своє прийдешне, як в щось конечні і неминуче. Це, очевидно, самообман. Диктаторські зародки мають свою причину. Але ані ця причина ані викликані нею заразки не є неминучі ані конечні. Коли сміття не будете виносити з хати, а залишите його в хаті в куті під стіною, то ця купа сміття може бути джерелом всяких хвороб, часто смертельних. Але ніхто не скаже, що і це сміття в хаті конечне, і що хвороби, ним спричинені, є необхідні. Запобігти хворобам можна через виметання сміття, через зберігання засад гіґієни в додатку до таких річей, як здоровий харч, здорве помешкання і т. п.

Про ґрунт, на якому виростає комунізм зі своєю диктатурою, та про засоби боротьби прови комуністичної диктатури — іншим разом.

ВИ ОДЕРЖАЛИ СЬОГОДНІ „СВОБОДУ"? А ЧИ ВИ ВИСЛАЛИ ІЇ ВЖЕ СВОЮ ДОБРОВІЛЬНУ ДОПЛАТУ ДО ПЕРЕДПЛАТИ, ЩОБИ ВОНА МОГЛА ПРИЙТИ ДО ВАС ТЕЖ ЗАВТРА?

УВАГА! ЧЛЕНИ УКР. НАРОД. ДОМУ В ДІТРОЙТ!

Отсим подається до відома всім членам Укранського Народного Дому, що

РІЧНІ ЗБОРИ

відбудуться в НЕДІЛЮ, 26-го ГРУДНЯ (DEC. 26, 1948), в 2. годині пополудні, в У. Н. Домі, 4655 MARTIN ST., DETROIT, MICH.

Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо є важні справи.

Уряд У. Н. Дому.

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСЬКА ПРЕЗВІТЕРСЬКА ГРОМАДА В НЮАРКУ

:——::——: влаштовує :——::——:

В НЕДІЛЮ, 19. ГРУДНЯ (DECEMBER 19, 1948)

В СІЧОВІЙ САЛІ, 50 — 18th AVE., NEWARK, N. J.

ЗАГАЛЬНЕ ГРОМАДСЬКЕ ВІЧЕ

на якому буде говорити пастор ВАСИЛЬ КУЗІВ.

Пастор Василь Кузів, відпоручник Світової Церковної Ради в Америці, був висланий тому два роки до Німеччини і Австрії для ведення допомогової акції між українськими скитальцями, і який щойно нернувся з Европи.

Прохаємо громадянство прийти на це віче, а довідаєтесь багато про правдивий стан наших братів скитальців, які живуть по таборах Европи.

На вічу можуть давати запитання. Комітет.

ПОЗІР! — ПІТСБУРҐ І ОКОЛИЦЯ!

В НЕДІЛЮ, 19. ҐРУДНЯ (DECEMBER 19, 1948)

в годині 3-тій пополудні

В ГАЛИ УКР. КАТ. ЦЕРКВИ В ПІТСБУРҐ САВТ САЙД ЗАХОДОМ СОЮЗУ УКРАЇНОК

:——::——: відбудеться :——::——:

ВСЕНАРОДНЕ ВІЧЕ

На тім вічу буде промовляти етропейська делеґатка на Світовий Український Жіночий Конгрес і голова Обєднання Українських Жіночих Організацій на скитальщині пані Ірина Павликовська.

Комітет просить широкий загал до співучасти.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ДІТРОЙТ, МИШ.

Віче в справі допомоги політичній акції УКК.

Філія Українського Конгресового Комітету західної частини міста Дітройту влаштувала в неділю, 21 листопада в залі українського Народнього Дому при вул. Мартина народнє віче, на якому явилось понад триста осіб з міста й околиці. Провадив ним голова філії УКК на західній частині міста, п. Володимир Дідик, а секретарював п. Пилип Сотник. Метою віча було з'ясувати приявним давню і теперішню політичну працю УКК і заохотити громадянство до дальших пожертв на ту ціль, а теж дати тутешній українській громаді точніші інформації про Українську Національну Раду в Европі.

Треба признати, що організатори свою мету осягнули. Прибувші, чинно зареагували на заклик організаторів, приймали звіти з великим зацікавленням і вдоволенням, як теж зложили поважну жертву.

Цей успіх можна завдячити довгій і добрій підготовці і цікавій програмі віча.

Голова філії п. В. Дідик, отворив віче, представивши коротко й ядерно його головну ціль.

Д-р Л. Мишуга, як перший бесідник, представив на вступі тісний звязок американських українців з боротьбою українського народу за визволення і незалежність. Потім вказав, як в Америці зачинає перемагати у відношенні до Росії те, що ми тут голосили десятками років, покликуючись, для прикладу, на останню конвенцію Американської Федерації Праці, де дебатовано над справою російської агресії. Потім пояснив бесідник деякі меморандуми УКК до департаменту стейту і Обєднаних Держав в українській справі. Теж виявив, яке було відношення УКК до двох головних партій в президентських виборах, та що висилано меморіяли й делегації до обидвох партій: Демократичної й Республиканської. У. К. К. стоїть на становищі, що українську, протибольшевицьку пропаганду треба робити серед усього американського громадянства. Промовець згадав ще за свою приявність на конференції з сенатором Говардом МекҐретом, головою краєвого Демократичного Комітету, підчас якої порушено українську справу як таку „гарячу", що є рівнозначною з виповідженням війни Советській Росі. Акція американських українців в обороні України, казав бесідник, є акцією як для добра України, так і Америки.

Наступна точка програми (для різнородности) це був виступ знаної українській громаді в Дітройті співачки, п-ні Доні Стефанії Демрей. Своїм типово ліричним сопраном відспівала вона народню лемківську пісню в опрацюванні М. Гайворонського „Як їхалам з Гамерики до дому", та Ярославенка „Січ іде!". Спів п. Демрей відзначається великою культурою та чіткою дикцією.

Від філії УКК західної части Дітройту промовляла п-ні Юлія Шустакевичева. „Сьогодні замало визнавати українство тільки словами, чи влаштовуваннями національних свят. До національно-суспільних питань треба підходити реально, беручи до уваги обставини і умови. До відбудови України треба господарчо-організаційного хисту, а передусім треба грошей. На рідних землях наші хлопці й дівчата дають своє життя, свою кров, а ми тут мусимо дати гроші". Зазивом до складання грошевих жертв, закінчилась коротка, але змістовна промова п-ні Шустакевичевої.

Зверги п. Ілля Косіковський відспівав своїм милим барітоном дві, незнані досі на дітройтському грунті, пісні: Людкевича „Ой вербо", та Лопатинського „Зелений гай". Цей співак завжди старається дати публиці свіжий репертуар.

Обом артистам акомпаніювала п-ні Марія Сливинська.

Вкінці виступив інж. Дмитро Андрієвський, делегат Української Національної Ради з Европи, якого зібрані привітали щирими оплесками. Усім було цікаво почути від уст достовірної людини інформації про одну з важливіших подій в українському житті, якою є факт створення Української Національної Ради в Европі. Передаємо в скороченні хід думок промови Д. Андрієвського.

Щоб об'єднання українських політичних сил могло заіснувати, треба було взяти за підставу закон. Тим законом став основний орган українскої державности — Українська Народна Республика. Її голова покликав до життя Українську Національну Раду, яка знов створила свій виконний орган. Деякі непоінформовані називають його урядом, але сама Рада не назвала себе урядом ні в одній публичній заяві. Ці ж, що вперто повторюють „уряд", роблять тим У. Н. Раді й українській справі ведмежу прислугу. Дальше заявив інж. Андрієвський, що всі існуючі українські громадські централі в Европі висловили попертя У. Н. Раді. Україна говорить мовою зброї Української Повстанчої Армії. Метою У. Н. Ради є дати правдивий образ цієї боротьби перед політичним европейським світом.

У своїй промові відмітив ще й те, що усі українські партії й угрупування приступили до співпраці з У. Н. Радою, крім Союзу Гетьманців, що мабуть теж приступить. Організація Українських Націоналістів Степана Бандери, яка, хоч має певні застереження відносно У. Н. Ради, всежтаки приступила до Ради, щоб в її рамцях боротися за реалізацію своїх постулятів.

Після промови були запити деяких громадян до інж. Андрієвського, на які він давав вичерпуючі відповіді.

Переведено збірку на допомогу Політичній акції У. К. К., яка принесла в загальній сумі $522.14. В цьому є $60.18, що їх скинули приявні до коша, входячи на салю, а теж $43.96, які зложили додатково, щоби було не менше як $500.

Жертвували: Союз Українок, відділ 16, $26; „Золотий Хрест" на західній стороні міста $25; Український Народній Дім $20; д-р Грибик Іван $15; по $10: Союз Українок, відділ 37; Т-во Нової Еміграції „Самопоміч", Шустакевич Юлія, Дячун Іван В., Семеген Іл., Боднар С.; по $5: Дідик Володимир, Семеген В., Семеген М., Блащук, Федик П., Чириба Марія, Бойко Ілля, д-р Мишуга Л., Сотник П., Кахній М., д-р Кібзей А., Бидюк Г., Демрей Д., Гузіль Ф., Тимочко П., Котович А., Михайлюк С., Колодій К., Андрусевич М., Баран Д., Левкут С., Кос Т., Радиш О., Паляниця П., Горський Г., Панчук Іван, Пелик С., Колодій В., Михальчук Ю., Ониськів А., Маґдзяк С., Семеґен П., Лащ В., Столяр І., Дулька С., Карп Т., Керницький, Ващук П., Курилів Г., Лазан Т. Д., Ґобода Ігор, Слупецький Іван, Столяр Іван, Семеґен Ілля, Гаврилюк; Дяків А. $3; по $2: Мазяк В., Виннічук Т., Захарків О., Каменецький, Лишак Василь, Лучин Микола, Драґінда Е., Попель, Заблоцький Іван, Ґаздан А., Шеремета В., Михайлишин, Михальчук К., Курочка О.; по $1: Сенишин, Маланяк, Корецький В., Лозовчук, Кримко Д., Мулярчик І., Дацко Р., Колодій, Дідик В., Дуда, Курочка, Фориш, Шустакевич, Сливинська М., Заблоцький, Блащук, Семеґен (1), Семеґен (2), Тимочко, Зелений, Біла Т., Лазечко.

Віче закінчив зазивом до дальшої праці й жертв п. В. Дідик, а потім відспівано український національний гимн.

О. С.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

БАЮН, Н. ДЖ. — Подаємо до відома членам і членицям Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 281, що **річні збори** відбудуться в пятницю, 17-го грудня, в У. Н. Домі, 33-35 Вест 19. вул., в годині 8. ввечір точно. Просимо всіх членів і члениць прийти хоч раз в рік на означену годину. Буде звіт уряд у контр. комісії; маємо багато важних справ до полагодження. — І. Довгань, предс.; С. Кебало, кас.; Л. Бачинський, секр.

НЮ БРІТЕН, КОНН. — Бр. св. Ап. Петра й Павла, від. 254, повідомляє всіх членів, що **річні збори** відбудуться в пятницю, 17. грудня, точно в годині 8. ввечір, в церковній галі. Просимо всіх членів прийти на означений час, бо є багато справ до полагодження, як рівнож буде вибір уряду на 1949 рік. Просимо членів вирівнати свої вкладки до кінця цего року. — За уряд: А. Котик, предс.; А. Савка, кас.; М. Тимчишин, секр.

ТОРОНТО, ОНТ. — Повідомляємо всіх членів відділу 478, що **річні збори** відудуться в суботу, 18. грудня, в парохіяльній салі, 436 Кінґ Ст. Е., в годині 8. ввечір. Просимо всіх членів прийти на час. Коли не буде відповідне число членів на час, то збори відбудуться 1 год. пізніше і будуть правосильні. — П. Фединчук, секр.

МІННЕАПОЛІС, МІНН. — **Річні збори** Тов. Зап. Січ, від. 385, відбудуться в неділю, 19. грудня, в год. 3:30 попол., в церковній гали, 312 6-то Еве. Н. Е. Просимо всіх членів прийти на час, бо буде звіт, приннмання нових членів і вибір уряду на 1949 рік. — Й. Ковалів, предс.; О. Козак, секр.

ТОЛІДО, О. — **Річні збори** Бр. св. О. Николая, від. 167, відбудуться в неділю, 19. грудня, в годині 2. пополудні, в ґали де все. Просимо всіх прийти на час, бо маємо багато важних справ до полагодження, як рівнож буде вибір уряду на 1949 рік. — Уряд.

ІСТ СТ. ЛУІС, ІЛЛ. — Бр. св. Михаїла, від. 308, повідомляє всіх членів і члениць, місцевих і позамісцевих, що **річні збори** відбудуться 19. грудня, в годині 1. пополудні, в У. Н. Домі, 1020 Н. 9. вул. Просимо всіх членів явитися, бо є важні справи до полагодження. — М. Хомицький, пр.; С. Уоровій, кас.; П. Івасишин, секр.

СТ. ЛУІС, МО. — Бр. св. Володимира, від. 179, повідомляє своїх членів, місцевих і позамісцевих, що **річні збори** відбудуться в неділю, 19. грудня, в годині 1. пополудні, в У. Н. Домі, 2838 Магнолія ул. Буде вибір уряду на 1949 рік. Просимо довгуючих членів вирівняти свій довг. Буде приннмання нових членів без вступного, тож просимо привести нових членів. По річних зборах смачна перекуска. Член або урядник, що не явиться, підлягає карі $2.00. — За уряд: М. Пильович, предс.; М. Кульчицький, кас.; М. Паращак, секр.

ДІТРОЙТ, МИШ. — Бр. св. О. Николая, від. 175, повідомляє всіх своїх члениць і членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 19-го грудня, в годині 1. пополудні, в У. Н. Домі. Обовязком є всіх члениць і членів прийти на час, бо будуть важні справи до полагодження, як рівнож буде звіт урядників і вибір уряду на 1949 рік. — В. Братусь, предс.; В. Білінський, кас.; В. Бартош, секр.

МИЛВОКІ, ВІС. — **Річні збори** Тов. ім. Івана Франка, від. 103, відбудуться в суботу, 18. грудня, в годині 7. ввечір, в церковній галі, 1231 В. Скат ул. Просимо всіх членів і члениць, також молодших, як місцевих так і позамісцевих, прийти на означений час, бо маємо важні справи до полагодження і буде звіт уряду і контр. комісії за минулий рік та вибір уряду на 1949 рік. Просимо довгуючих членів вирівнати свої місячні вкладки. Також просимо не забути дати на пресовий фонд Свободи. — Й. Сенчишин, предс.; П. Стецик, кас.; Т. Барсук, секр.

CLEVELAND, O. — St. Mary's Lodge, Br. 112, will hold its monthly meeting Sunday, Dec. 19, in St. Peter & Paul Church hall, after 3rd Mass. We urge all members to attend, so they can end up the year with all dues paid. Also our **yearly meeting** for election of afficers will be held on Sunday, Jan. 2, at 2:00 sharp. Please all attend. — Rose Kupchik, Cec'y.

КАНЗАС СИТІ, КОНЗ. — **Річні збори** Бр. св. Володимира, від. 323, відбудуться в неділю, 19. грудня, в год. 4:30 пополудні, під ч. 38 Савт Пята вул. Просимо всіх своїх місцевих і позамісцевих членів прийти на збори, бо є важні справи до полагодження. Контрольорів просимо просимо прийти одну годину скорше і сконтролювати книжки. — За уряд: Д. Яремко, предс.; В. Федан, кас.; Д. Кархут, секр.

КУРТІС БЕЙ, МД. — Бр. св. Михаїла, від. 55, повідомляє, що **річні збори** відбудуться 19. грудня, в год. 2. пополудні, в гали церковній. Кожний член повинен прийти і вибрати новий уряд, бо одні і ті самі все повинні бути звільнені. — П. Чайковський, предс.; А. Шандровський, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Збори Бр. св. О. Николая, від. 106, відбудуться в неділю, 19. грудня, в годині 12. вполудне, в Домі Відділів УНС, 843 Н. Вестер Еве. Просимо членів і члениць прийти. Довгуючих просимо вирівнати свої залеглости. Члени, що довгують по 5 і 8 місяців, коли не прийдуть і не заплатять свого довгу, будуть суспендовані. — Й. Коцовський, предс.; М. Попіль, кас.; Г. Дацьків, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Сестр. Благовіщення, від. 125, повідомляє членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 19. грудня, в год. 3. пополудні, у шкільній гали, 2234 В. Райс ул. На програмі зборів є річні звіти, вибір уряду і інші важні справи. З огляду на це просимо прийти на означений час. — Ксенея Плитяк, предс.; Петронеля Яворська, кас.; Іванка Подола, секр.

ЙОНҐСТАВН, О. — **Річні збори** Бр. св. Арх. Михаїла, від. 140, відбудуться в неділю, 19. грудня, в церковній галі на Вест Райен Еве., зараз по великій Сл. Божій. Члени і члениці мають прийти на річні збори, бо буде річний звіт урядників і контролі та вибір уряду на 1949 рік. — За уряд: С. Роган, предс.; С. Нановський, секр.-кас.

МІННЕАПОЛІС МІНН. — Повідомляємо всіх членів Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 345, що **річні збори** відбудуться в неділю, 19-го грудня, зараз по Сл. Божій, в парафіяльній гали укр. прав. церкви св. Михаїла, 505 — 4. ул. Н. І. Просимо всіх членів і члениць прийти на ці збори, бо є дуже важні справи до полагодження і буде вибір уряду на 1949 рік. — За уряд: О. Пилатюк, предс.; А. Процай, кас.; П. Андрущак, секр.

СТ. ДЖОЗЕФ, МО. — Тов. Запорозька Січ, від. 355, повідомляє всіх членів і члениць, що **річні збори** відбудуться в гали парафіяльній зараз по Сл. Божій. Просимо всіх членів прийти на збори на час, бо буде звіт уряду і вибір уряду на 1949 рік. — П. Рак, предс.; С. Юркевич, кас.; П. Занько, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — **Річні збори** Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 252, відбудуться в неділю, 19. грудня, в салі при 2250 В. Кортез ул., в годині 12. вполудне. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо буде вибір уряду на 1949 рік, як також є дуже багато інших справ до вирішення. — Д. Когут, секр.

ЛОРЕЙН, О. — **Річні збори** відділу 50 відбудуться 18. грудня, в годині 7. ввечір. Просимо членів і члениць прийти на збори, вислухати звіту уряду за цей рік і вибрати уряд на 1949 рік. Котрий член не прийде на збори заплатить кару згідно з ухвалою. — За уряд: В. Каршень, предс.; М. Ґорик, секр. П. Ящів, кас.

ВЕСТ ПУЛМАН, ІЛЛ. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 243, повідомляє, що **річні збори** відбудуться 19. грудня, в годині 2. пополудні, в гали парафіяльній, 12205 Парнел Еве. Просимо членів і члениць прийти на річні збори. Кожний член має бути раз на рік на зборах. Просимо вписувати свої діти до Союзу. Котрий член чи члениця не буде на зборах, підлягає карі згідно зі статутом. — Уряд.

ДУКЕЙН, ПА. — Відділ 17 повідомляє членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 19. грудня, в годині 1:30 пополудні, в домі Марії Плечій, 213 Пересон Еве. Просимо всіх членів, хоч раз в рік прийти на збори і вибрати уряд на 1949 рік. Маємо теж багато важних справ до полагодження, тому ваша приявність конечна. — За уряд: Плечій.

ПОШУКУВАННЯ

АНАСТАЗІЮ ІВАНЦЬО, з дому ДІТЧУК, пошукує **тета КСЕНЯ МАЙБА, з дому ДІТЧУК,** або її доньки **ЮСТИНИ.** Мають перебувати в Ню Йорку. Прошу зголоситися у важній справі на адресу:

ANASTASIA EWANCO
104 Munsan Ave., McKees Rocks, Pa.

Хто би знав з скитальців, або з Таборових управ де є **Евген Борщук,** літ 25, син Стефана родом з села Прошова, пов. Тернопіль, котрого німці забрали на примусові роботи. Був на роботі поза табором в Австрії. Хай зголоситься на поницу адресу до його Тети то отримає нагороду з подякою. **Mrs. Maria B. Malyk, 2762 N. Judson St., Phila. 32, Pa.**

ВОЛОДИСЛАВ ШЕРЕМЕТА

з села Немяч, пошта Підкамінь, повіт Броди, Зах. Україна, попошукує рідну сестру

МАРІЮ ШЕРЕМЕТА,

замужну за ДМИТРА САВКА.

Перебували до війни в Ню Йорку або Нюарку. Хто про неї знає, або вона сама, прошу написати до:

ATANAZY DUBYNA,
BEADLE, SASK., CANADA.

МИКОЛА ЛЕҐЕДЗА, Буенос Айрес Арґентина, Colegio Pio IX, Calle Adolfo Berro No. 4050, пошукує шкільного товариша **МИХАЙЛА ФЕДИТНИКА,** правника з Дрогобича вул. Трускавецька, який виїхав 1922 р. з Відня до Півн. Америки.

ПРАЦЯ

Потрібно ЖІНКИ, у віці 30—40, зі здоровими очима, до шиття при футрах. Не треба досвіду, а треба вміти шити іглою. Платня згідно з умовою. Голоситись:

Г. КОВЕРДОВИЧ,
434 E. 6th St., New York, N. Y.
SPring 7-3566.

ПОМЕШКАННЯ

ПОШУКУЮ ПОМЕШКАННЯ

з двох або трьох умебльованих, або пятьох чи навіть шістьох неумебльованих кімнат в ціні до $75 в місті Шікаґо або в поблизькій околиці. Телефонуйте: **Humbaldt 6-8659,** або **Austin 7-5054.**

Дмитро Білецький.

ТАРЗАН, 1991. Тарзан попав на слід.

WHILE HIS VICTORY CRY ECHOED AMONG THE TREES TARZAN SEARCHED, FEARFULLY EXPECTING TO FIND JANE'S MANGLED FORM WHICH HE THOUGHT NUMA HAD BEEN CARRYING.

FAR AHEAD JANE HEARING TARZAN'S CRY, STRUGGLED FRANTICALLY IN TANTOR'S GRASP.

BUT THE GREAT BEAST, STILL FEARFUL FOR JANE'S SAFETY, PLUNGED ON.

SUDDENLY, AS TARZAN SEARCHED, A FRAGMENT OF LEOPARD SKIN CAUGHT HIS EYE.

REX MAXON -1991-

Коли ще його оклик перемоги розлягався між деревами, Тарзан без страху перешукував за Дженою, думаючи, що найде її тіло змасакроване львом.

Одначе Джена здалека почула оклик Тарзана й почала пручатися в обіймах Тантора.

Слон, боячися за безпеченство Джени, гнав дальше вперед.

Підчас пошукування Тарзан попав на слід шкіри леопарда.